

ประกาศกรมศิลปากร

ที่ ๑๗๔/๒๕๖๐

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจค้น จับ ยึดอายัด และออกหนังสือเรียก

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานศิลปากรที่ได้รับการมอบหมายจากอธิบดีกรมศิลปากร ให้ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะการ ซึ่งมีอำนาจตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติศิลปากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การศิลปากรเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและชอบด้วยกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๗๔ และมาตรา ๑๗๕ แห่งพระราชบัญญัติศิลปากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อธิบดีกรมศิลปากรจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ พนักงานศิลปากรใช้อำนาจตามประกาศนี้ เพื่อพิสูจน์ความผิดตามกฎหมายศิลปากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒ พนักงานศิลปากรมีอำนาจตรวจค้นสถานที่เมื่อมีเหตุหนึ่งเหตุใด ดังนี้

- (๑) มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- (๒) มีเหตุยกเว้นให้ตรวจค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ ๓ การตรวจค้นสถานที่ให้พนักงานศิลปากรปฏิบัติดังนี้

- (๑) ให้ยื่นคำร้องขอหมายค้นต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- (๒) ผู้นำค้นต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการในสายงานวิชาการศิลปากรตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป

(๓) ก่อนการตรวจค้น พนักงานศิลปากรผู้นำค้นต้องแสดงหมายค้นพร้อมบัตรประจำตัวพนักงานศิลปากรและแสดงความบริสุทธิ์ต่อผู้รับการตรวจค้น คือ ผู้ครอบครองสถานที่ หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้น หรือในกรณีไม่ปรากฏตัวผู้รับการตรวจค้น ให้แสดงต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคน

(๔) ให้ตรวจค้นต่อหน้าผู้รับการตรวจค้น หรือต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคน แล้วแต่กรณี

(๕) เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจค้น ให้พนักงานศิลปากรจัดทำบันทึกผลการตรวจค้น และให้ผู้รับการตรวจค้น หรือพยานอย่างน้อยสองคน แล้วแต่กรณี ลงนามรับทราบผลการตรวจค้นในบันทึกนั้น หากไม่ได้ลงนามให้บันทึกข้อขัดข้องไว้ด้วย

(๖) ไม่ให้นำความใน ข้อ ๓ (๑) - (๕) มาใช้บังคับ กรณีพนักงานศิลปากรมีอำนาจค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ ๔ พนักงานศิลปากรมีอำนาจตรวจค้นตัวบุคคลเมื่อมีเหตุหนึ่งเหตุใด ดังนี้

- (๑) บุคคลนั้นถูกจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย

/(๒) มีเหตุ ...

(๒) มีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) บุคคลนั้นได้เอาสิ่งของที่ต้องการพบในระหว่างตรวจค้นสถานที่ตามความในข้อ ๒ ซุกซ่อนในร่างกาย

ข้อ ๕ การตรวจค้นตัวบุคคล ให้พนักงานศุลกากรปฏิบัติดังนี้

(๑) ผู้นำคันต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการในสายงานวิชาการศุลกากรตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป

(๒) ก่อนการตรวจค้น พนักงานศุลกากรผู้นำคันต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานศุลกากรและแสดงความบริสุทธิ์ต่อผู้รับการตรวจค้น

(๓) การตรวจค้นต้องกระทำโดยสุภาพ ถ้าตรวจค้นผู้หญิงต้องให้พนักงานศุลกากรผู้หญิงหรือผู้หญิงอื่นเป็นผู้ค้น

(๔) หากบุคคลที่ถูกตรวจค้นเป็นผู้โดยสารที่เข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจหรือค้นหีบห่อบุคคลนั้นได้ด้วย

ข้อ ๖ พนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจค้นยานพาหนะเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการใช้ยานพาหนะนั้นในการนำหรือพาของที่ยังมิได้เสียอากร ของต้องห้าม ของต้องจำกัด หรือของที่ยังมิได้ผ่านพิธีการศุลกากร เข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่ง หรือพาของดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักร

ข้อ ๗ การตรวจค้นยานพาหนะ ให้พนักงานศุลกากรปฏิบัติดังนี้

(๑) เรียกหรือกระทำการอย่างใด ๆ เพื่อให้ยานพาหนะหยุด

(๒) ก่อนการตรวจค้น พนักงานศุลกากรผู้นำคันต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานศุลกากรและแสดงความบริสุทธิ์ต่อผู้รับการตรวจค้น คือ ผู้ครอบครองยานพาหนะ หรือในกรณีไม่ปรากฏตัวผู้รับการตรวจค้น ให้แสดงต่อหน้าพยานอย่างน้อยหนึ่งคน

(๓) ให้ตรวจค้นต่อหน้าผู้รับการตรวจค้น หรือต่อหน้าพยานอย่างน้อยหนึ่งคน แล้วแต่กรณี

(๔) พนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจค้นตัวบุคคลที่อยู่ในยานพาหนะด้วย โดยมีให้นำความในข้อ ๔ และข้อ ๕ มาใช้บังคับ ทั้งนี้ ต้องกระทำโดยสุภาพ ถ้าตรวจค้นผู้หญิงต้องให้พนักงานศุลกากรผู้หญิงหรือผู้หญิงอื่นเป็นผู้ค้น

ข้อ ๘ การยึด หรืออายัด บัญชี เอกสาร หลักฐาน ข้อมูล หรือสิ่งของอื่นใด ให้พนักงานศุลกากรดำเนินการดังนี้

(๑) กรณียึดบัญชี เอกสาร หลักฐาน ข้อมูล ให้นำเก็บไว้ในหีบห่อและปิดผนึกด้วยกระดาษ กศก.(แบบที่ ๔๖๑) พร้อมลงลายมือชื่อกำกับไว้ร่วมกันระหว่างผู้ครอบครองของที่ยึดหรือตัวแทนกับพนักงานศุลกากร และนำไปเก็บรักษาไว้ ณ ที่ทำการศุลกากร

(๒) กรณียึดสิ่งของอื่นใด ให้ทำบันทึกรายละเอียดสิ่งของนั้นๆ พร้อมลงลายมือชื่อกำกับไว้ร่วมกันระหว่างผู้ครอบครองของที่ยึดหรือตัวแทน กับพนักงานศุลกากร และนำไปเก็บรักษาไว้ ณ ที่ทำการศุลกากร

(๓) กรณีอายัดบัญชี เอกสาร หลักฐาน ข้อมูล หรือสิ่งของอื่นใด ให้นำเก็บไว้ในสถานที่ตรวจค้น หรือสถานที่มั่นคงซึ่งผู้ครอบครองสถานที่นั้นยอมรับการอายัดไว้และปิดผนึกประตู ช่อง หรืออุปกรณ์ล็อกสถานที่มั่นคงด้วยกระดาษ กศก.(แบบที่ ๔๖๑) พร้อมลงลายมือชื่อกำกับไว้ร่วมกันระหว่างผู้ครอบครองของที่ยึดหรือตัวแทน กับพนักงานศุลกากร

(๔) ให้นำหลักเกณฑ์การเปิดหีบห่อเอกสารตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย ณ สถานประกอบการ มาใช้กับการเปิดหีบห่อบัญชี เอกสาร หลักฐาน ข้อมูลที่ยึดมาตามความในข้อ ๘ (๑) โดยอนุโลม

ข้อ ๙ ก่อนควบคุมตัวผู้กระทำความผิดให้พนักงานศุลกากรแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้กระทำความผิด พร้อมสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือไม่ให้ถ้อยคำและสิทธิต่างๆ ตามกฎหมาย

ข้อ ๑๐ กรณีพนักงานศุลกากรจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หากผู้กระทำความผิดมีความประสงค์จะขอให้กรมศุลกากรปล่อยตัวชั่วคราวในระหว่างการดำเนินคดีในชั้นศุลกากร ผู้ประกันสามารถยื่นคำร้องประกันตัวผู้ต้องหาต่อเจ้าหน้าที่ผู้จับกุม

การกำหนดวงเงินประกันให้กำหนดให้คุ้มค่าตามหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบคดีฟ้องร้องในชั้นศุลกากร

การประกันให้กระทำโดยยื่นคำร้องขอประกันตัวผู้กระทำความผิดต่อพนักงานศุลกากรผู้จับกุม ตามแบบคำร้องขอประกันแนบท้ายประกาศนี้ พร้อมหลักทรัพย์เป็นประกันหรือหลักประกันอื่นๆ ดังนี้

(๑) ที่ดินมีโฉนด ที่ดินมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือห้องชุดโดยมีโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด ทั้งนี้ ให้แนบมาพร้อมหนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดินมาแสดง หากจะนำสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินมาเป็นประกันด้วยก็จะต้องแสดงสำเนาทะเบียนบ้าน และหนังสือประเมินราคาสิ่งปลูกสร้างที่นำเชือถือประกอบด้วย

(๒) เงินสด หรือหลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนได้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน บัตรหรือสลากออมทรัพย์ทวีสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่ายและธนาคารผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัว เชื้อที่ธนาคารเป็นผู้สั่งจ่ายหรือรับรองซึ่งสามารถเรียกเก็บเงินได้ในวันที่ทำสัญญาประกัน และหนังสือรับรองของธนาคารหรือบริษัทประกันภัยเพื่อชำระเบี้ยปรับแทนในกรณีผิดสัญญาประกัน เป็นต้น

(๓) ใช้บุคคลเป็นประกัน โดยบุคคลผู้นั้นต้องเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่การงานหรือมีรายได้แน่นอน เช่น ประกอบอาชีพรับราชการ ข้าราชการบำนาญ พนักงานรัฐวิสาหกิจ สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารราชการส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เอกชนผู้มีฐานะหรือรายได้ประจำ ทั้งนี้ บุคคลผู้นั้นต้องมีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหา เช่น เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภรรยา ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่พนักงานศุลกากรเห็นสมควรให้ประกันได้ โดยสามารถให้สัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกินสิบเท่าของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(๔) กรณีผู้ต้องหาเป็นชาวต่างประเทศและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าไม่สามารถหาหลักทรัพย์หรือบุคคลที่เชือถือมาทำสัญญาประกันได้ และตามพฤติการณ์แห่งคดีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ต้องหาจะไม่หลบหนี ผู้ต้องหาสามารถทำสัญญาประกันตนเองได้ โดยยินยอมให้ยึดเอกสารการเดินทางทุกชนิดไว้เป็นประกัน

ข้อ ๑๑ อธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจอนุญาตให้ประกันตัว

ข้อ ๑๒ พนักงานศุลกากรมีอำนาจออกหนังสือเรียกต่อบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นำของเข้า

(๒) ผู้ส่งของออก

(๓) ผู้ขนส่ง ไม่ว่าจะเป็นการขนส่งระหว่างประเทศหรือขนส่งภายในประเทศ

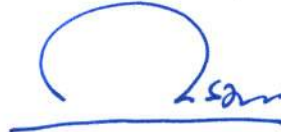
(๔) บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องหรือตัวแทนของบุคคลตาม (๑) ถึง (๓)

ข้อ ๑๓ พนักงานศิลปากรมีอำนาจออกหนังสือเรียกเพื่อมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดต่อผู้รับหนังสือเรียก ดังต่อไปนี้

- (๑) มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง
- (๒) ทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ
- (๓) ส่งบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่จำเป็น

ข้อ ๑๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายกุลิศ สมบัติศิริ)
อธิบดีกรมศิลปากร